

Notulen Opleidingsraad 11 oktober 2025 Utrecht

Aanwezig : Eelco van Norren (voorzitter), Geert Jonker (penningmeester), Annemie Driessen (afdelingscoördinator), Kees Kammeraat (opleidingscoördinator); Johan van Dijk en Sietse Pot (Groningen), Roelant van Eijk en Fred Bloemendaal (Drenthe), Gerard Snijders en Thomaz van Os (Gelderland), Karolien Molenaar en Arie Verhoeff (Utrecht - 't Gooi), Harrie Mühren, Eddy Blenke, Nico van den Broek (Examencommissie DHM), Michel Dellebeke en Corneel Droogers (Zeeland), Hans Kalkhoven en Ben van Roosmalen (Noord-Brabant), Marko Barendregt (Limburg), Jan Wieffer (verzekeringssecretariaat), Ada Meurs (vertrouwens-persoon), Sander Molenaar (veiligheidscoördinator), Nicole Bakker (voorzitter DHM), Ramon Kroes en Teunis Bleijenberg (Jong Ambacht), Hans Scheffer (CVO), Hans de Graaf (Zuid-Holland), Wilma Dondergoor (examencoördinator)

Afmeldingen : Saskia Bulk en Peet Wessels (bestuur GVM)

Verslag : Wilma Dondergoor

1. Opening en welkom

De voorzitter opent de vergadering en heet allen welkom. Deze vergadering gaat specifiek over de verbetering van de opleiding. Er volgt een kort voorstelrondje.

Mededelingen: Jan Wieffer heeft zijn functie als verzekeringscoördinator overgedragen aan Gerard Rikken. Eelco bedankt Jan voor zijn vele werk als verzekeringscoördinator.

Aanstelling veiligheidscoach Sander Molenaar: Sander stelt zich voor; hij is MIO. Binnenkort gaat hij een overleg plannen met alle veiligheidscoördinatoren.

2. Notulen vorige vergadering, d.d. 8 maart 2025

Pag 4: 6e regel: Er wordt niet getornd aan de exameneisen: Harrie Mühren merkt op dat hier moet staan dat de exameneisen niet verlaagd moeten worden.

Met dank aan de notulist wordt het verslag met de bovenstaande wijziging vastgesteld.

3. Voorstel tot verbeteren van de opleiding tot windmolenaar

Hans Scheffer geeft een korte terugblik op het ontstaan van CVO. Waarom stoppen molenaars in opleiding? Is de theorie te veel of te onbegrijpelijk? De opleiding moet in principe voor iedereen te volgen zijn. Doel CVO: Meer gecertificeerde molenaars. Presentatie en toegankelijkheid verbeteren. Beter faciliteren van de instructeurs. Eenheid van opleidingen. Benoeming en begeleiding van instructeurs.

Er worden per afdeling post-it's geschreven waarin twee vraagstukken komen: twee problemen die we als Gilde willen oplossen. Welke knelpunten ervaar je, wat gaat er niet goed in de huidige opleiding: landelijk of in de regio.

4. Reacties op het voorstel tot verbeteren opleiding

Johan van Dijk geeft een korte toelichting over de notitie samengesteld door de CVO.

- De structuur van de opleiding:
 - Invoeren fasenstructuur
 - Toetsmomenten
 - Nieuwe structuur toelatingsexamen
 - Belast draaien
 - Regionale aspecten: hoe kun je die inkleden in de opleiding binnen de regio.

Het theoretische kader: de spinnen

- Naast de handboeken als zelfstandige in uniforme structuur
- Gemakkelijk systeem voor individueel én klassikaal gebruik
- Indeling modules (aan de hand van de exameneisen): handboeken blijven bestaan als naslagwerk. Vraag: komt er meer informatie in de spinnen dan in de exameneisen staan? De basis is examenstof als structuur voor de spinnen.
- Geeft helderheid over: examenstof versus alles uit handboeken of andere bronnen
- Theorie voor praktijk als molenaar versus theorie/kennis over molens en molenveld.

Benoeming en begeleiding instructeurs

- Voorwaarden: 3 jaar ervaring, kennis en kunde, didactische vaardigheden (vanuit GVM deze trainingen organiseren), stagemolenaar, VOG is voorwaarde om te kunnen functioneren als instructeur; dit is juridisch vastgelegd.
- Herbenoeming per 5 jaar: 2 MIO's begeleid, didactische vaardigheden, examen bijwonen, workshop/bijbscholing.
- Reactie op het voorstel per afdeling 10 minuten

Elke verbetering/aanvulling wordt op een Post-it geschreven met de vraag: Wat wil je aanvullen op dit voorstel of verbetering? Eelco vraagt elke afdeling de hoofdpunten op te schrijven en door te geven aan de voorzitter/de notulist. Opgemerkt wordt dat de afspraak was dat elke afdeling 10 minuten zou krijgen om te reageren op het voorstel.

Gelderland: in grote lijnen positief over het voorstel met een aantal kanttekingen. Gehoopt meer te zien over de spinnen. Er zijn veel te weinig Instructeurs in Gelderland. Wel veel ervaren molenaars (ook ongediplomeerd) die MIO's prima kunnen begeleiden. Niet duidelijk hoe te beoordelen of zij over voldoende didactische vaardigheden beschikken.

Limburg

Veel abstracte vragen.

Twee fasen-structuur: kijken bij andere molen: andere functie, wieksystemen etc..

In vroeg stadium MIO's naar andere molen sturen: Dit zou een keuze van de instructeur

moeten zijn en niet landelijk vastgelegd.

Regionale aspecten: huidige + regionale lesstof mag nooit meer zijn dan de lesstof die nodig is om examen te kunnen doen.

Spinnen zijn veelbelovend, jammer dat deze nog niet meer concreet zijn uitgewerkt.

Benoeming instructeurs: drie jaar ervaring: dit is niet persé een garantie dat het een goede instructeur is. Wat zijn didactische vaardigheden eigenlijk?

VOG: vreemd voorstel in dit document: het heeft geen invloed op de manier waarop de instructeur zijn werk doet.

CVO: begin ging over de zwaarte van de lesstof. De vraag is of dit echt de reden van uitval is. Er zijn ook andere redenen van uitval: ziekte, scheiding, psychische problemen. Hoe hoog is die uitval werkelijk i.v.m. zwaarte van de lesstof. Eerst goed methodisch onderzoek doen over de redenen van uitval.

Examencommissie: Wat mist is aspect veiligheid: kan de kandidaat te allen tijde veilig met de molen werken. Discussie geweest in examencommissie DHM: beter faciliteren, deelcertificaten etc..

Eisen aan instructeur: het 1 op 1 kunnen begeleiden is belangrijke eigenschap.

Hoe wordt het nieuwe systeem geïmplementeerd en wanneer.

Drenthe: heeft een notitie geschreven over dit onderwerp waarin staat hoe zij denken over de vernieuwde opleiding.

Structuur van de opleiding wordt in Drenthe bepaald door de instructeur en dit werkt goed. Hiervoor hebben zij geen drie-fasen opleiding nodig. Fase-structuur: er is al een bestaande structuur door middel van de lesbrieven. Dit werkt goed binnen Drenthe.

Waarom dan andere manier van opleiding?

Werken theoretisch kader: is prima, meegaan met de tijd is nodig.

Belast draaien: verzwaring van de opleiding. In Drenthe malen de meeste korenmolens wel, alleen zijn er ook afdelingen waar dit anders ligt.

Digitaal maalboekje: oude systeem en nieuwe naast elkaar laten bestaan.

Aantal uren aanpassen: gewoon laten zoals het nu is: 150 uur op eigen molen en 30 uur op andere molen.

Instructeurs: zie notitie Drenthe ad. 4.1 t/m 4.3.

Instructeursvergoeding: hier kunnen we niets mee. Onze instructeurs krijgen een vaste vergoeding per jaar.

De vraag aan de CVO of zij niet met een verkeerd uitgangspunt zijn begonnen. Misschien hele proces even parkeren.

Utrecht - 't Gooi

Aanleiding voor het CVO was te veel uitval.

Standpunt: eventuele aanpassingen die aansluiten bij de manier waarop Utrecht de opleidingen op dit moment vormgeeft. Alle betrokkenen moeten er plezier in hebben om de opleiding goed af te ronden. Utrecht wil niet dat de vernieuwde opleiding verplicht wordt. Het is aan de instructeur en de MIO hoe zij de opleiding tot een succes maken.

Waarom in tweede fase toets door andere instructeur: Utrecht wil het houden zoals het nu is. Stop met het regelen van hoe het aantal uren er uit moet zien.

Zorgen over termijn van vernieuwde vorm van opleiding (spinnen). Voorstander om

materialen die er nu al zijn integraal met alle afdelingen te delen.

Instructeurs: niet voor de goede insteek gekozen. Het lijkt alsof instructeurs zichzelf melden en goedgekeurd worden door afdelingsbestuur. Hoe molenaars krijgen die instructeurs/stagemolenaar willen worden. Utrecht zoekt zelf instructeurs.

Bijscholing instructeurs: fijn dat dit serieus wordt opgepakt.

Zeeland.

Slagingspercentage hoog; aantal afvallers heel laag, maar niet iedereen kan molenaar worden. Het weer is een belangrijk item hierin.

Structuur opleiding: 150 uur absoluut minimum. Er moet ruimte zijn voor de leerling om een keer zelfstandig met de molen te draaien. Laat de leerling alleen starten en blijf als instructeur op de achtergrond of weg van de molen.

Instructeur heeft drie jaar en ervaring en draait ook regelmatig. Je bent pas molenaar als je een aantal jaren als molenaar hebt gedraaid.

Er zijn mensen die zelfstandig draaien zonder dat ze MIO zijn.

Drenthe: er zijn contacten tussen de MIO's door middel van theorie-avonden. Er zijn veel afdelingen die dat doen.

Nicole Bakker: er zijn wel veel overeenkomsten in wat de volgende stappen kunnen zijn.

Harrie Muhren: discussie door Gilde opgestart om aantal afvallers te verminderen. Wat hij nu hoort is dat dit punt geen probleem is voor de afdelingen; zij zijn het hiermee eens.

Harrie benoemt het aantal afvallers. Mensen die zich hebben uitgeschreven zijn niet alleen MIO's die de opleiding te zwaar vinden. Reden van uitschrijving is niet bekend.

5. Synthese van de reacties op het voorstel

Er zijn 8 thema's besproken naar aanleiding van de voorstellen van de CVO

1. Hoe is de doorstroom/afvallers: eerst meer verdieping.

Analyse cijfers/probleem. Opdracht van besturen GvM en DHM om de cijfers omtrent afvallers etc tegen het licht te houden en te bepalen of en wat het probleem is. Hiervoor moet een opdracht formulering komen.

Werkgroepje bestaat uit: Marko Barendregt, Geert Jonker, Harrie Mühren. Specifiek vroegtijdig uitschrijven van MIO's: Teunis Bleijenberg.

- i. Status - Opdrachtformulering ook met DHM afstemmen - Nicole
- ii. **Actie:** Eelco checken

2. Spinnen: diepgang stof; concreter examenstof; eigentijds: hier is belangstelling voor om verder uit te werken.

Uitwerken spinnen. Op basis van al het verzamelde materiaal gaan voor twee thema's de spinnen worden uitgewerkt. Hier wordt ook in opgenomen wat is need to know en nice to know. Een groep molen kenners (evt voormalige cvo geeft de opdracht aan een technisch/didactische professional om eea uit te werken. Tevens is er een

klankbordgroep die de vorderingen volgt. In die **klankbordgroep** zitten Ramon Kroes, Michel Dellebeke, Thomaz van Oz en Karolien Molenaar

- i. **Status:** CvO werkt door aan uitwerking voor 2 thema's
- ii. **Actie** Harrie: materiaal JvB sturen aan CvO

3. Structuur/fases: helpt niet voor sommige afdelingen, aantal hebben al eigen manier.
Uitwerking fasestructuur en evt toelatingsexamen. Het GvM zou dit uitwerken. In principe ligt alle informatie er en het GvM stelt het beschikbaar aan de afdelingen (zonder te verplichten). Inspiratiedocumenten samenstellen. Werkgroep: Harrie Mühren / Michel Delebeke.
 - i. **Status:** Michel werkt aan aanpassingen op basis van recente inzichten. Harrie suggereert deelname van Tom Maas
 - ii. **Actie:** MD levert stuk aan voor OR
4. Regionaal: regionale verschillen
Regionaal/landelijke molenaarsopleiding. Waar leiden we toe op? De besturen van GvM en DHM moeten hier een principiële beslissing overnemen. In 2e lijn/ Klandbord met: Michel Dellebeke, Corneel Droogers, Ada Meurs, Geert Jonker.
 - i. **Status:** 08-01: Overleg plaatsgevonden.
 - ii. **Actie:** NB maakt verslag van dit overleg voor input aan OR.
5. Opleiding instructeurs & ondersteuning instructeur.
Ondersteuning van instructeurs. Er moet een onderzoek komen wat instructeurs nodig hebben, waar behoefte aan is, wat zou de norm moeten zijn. We pakken dit op middels een pilot. Zeeland heeft zich hiervoor aangeboden. Werkgroep Michel Dellebeken, Ada Meurs.
 - i. **Status 08-01:** Hans Scheffer biedt hulp aan. In Zeeland loopt enquête. En bestuur Zeeland werkt aan hulpmiddelen;
 - ii. **Doel:** Op OR voortgangsverslag
6. Toelatingsexamen: op een andere manier. Veel reacties dat de huidige manier als goed wordt ervaren door aantal afdelingen. Wel nog wat vraagstukken.
 - i. **Status okt 2025:** Niet opgepakt door de OR. Eerst uitkomsten afwachten andere punten.
7. **Overige goede ideeën:** ideeën die nog niet aan bod zijn gekomen (verzamelen info van andere afdelingen over manier van lesgeven/theorie; app-groepen, theorieavonden etc.).
 - i. **Status** okt. 2025: Niet opgepakt door de OR. Later vervolgen

6. Rondvraag

Digitaal maalboekje

Aantal verbeteringen m.b.t. het gebruik: deze zijn al doorgegeven aan Ramon Kroes. Er zijn verschillen in hoe MIO's zijn ingelicht over digitaal maalboekje.

Digitaal overleg over digitaal maalboekje: van elke afdeling één persoon die daarbij aanwezig is. Dit wordt meegenomen en de werkgroep gaat hiermee bezig.

Michel Dellebeke geeft aan dat er een goede digitale slag gemaakt moet worden om het maalboekje goed door te zetten, misschien toch in de vorm van een app.

Stand van zaken examens

Twee weken examenronde. Tot nu toe één kandidaat afgewezen. Nog vier examendagen te gaan. Prognose voor dit jaar: rond de 100 geslaagden. Gemiddelde leeftijd 55 jaar.

Jong Ambacht

Commissie JongAmbacht werkt samen met groep jonge molenaars in Groningen.

Komende Gildebrief meer informatie over wat deze groep doet en wat zij kunnen betekenen voor het Gilde. Zijn er vragen over jeugdige MIO's die examen doen dan kun je deze doorsturen naar Jong Ambacht.

Geert Jonker geeft aan dat in overleg altijd een bijdrage voor Jong Ambacht geregeld kan worden.

Valbeveiliging instructeurs

Sander Molenaar: graag doorgeven wie keurmeester is valbeveiliging en wie de valbeveiliging geeft. Dit om een compleet overzicht te kunnen maken. Deze vraag wordt ook nog digitaal aan de afdelingen verstuurd.

Johan van Dijk geeft aan dat de volgende opleidingsraad gepland staat voor zaterdag 14 maart, de dag van NL-doet. Eelco geeft aan dat gekeken wordt naar een andere datum. Traditie van 2^e zaterdag in de maand wordt na 50 jaar losgelaten!

7. Sluiting

De volgende Opleidingsraad is op **zaterdag 7 maart 2026**

8. Planning volgende vergaderingen

Zaterdag 10 oktober 2026